

Provinciale Staten van Fryslân,
T.a.v. afdeling Omgevingszaken,
Postbus 20120,
8900 HM Leeuwarden

Onderwerp : Zienswijze op ontwerp Omgevingsverordening Fryslân 2022
Datum : 10 april 2021

Geacht leden van Provinciale Staten,

Hierbij leggen wij onze zienswijze op het ontwerp van de Omgevingsverordening aan u voor. Deze beperkt zich tot artikel 5.23 'Vergunningsvrije gevallen schadebestrijding soorten vogelrichtlijn: ganzen'.

Procedureel

Om te beginnen betreft het ons te moeten vaststellen dat de provincie partijen in het agrarische veld niet rechtstreeks heeft betrokken bij de ontwikkeling van de omgevingsverordening voor de bovenstaande artikelen van de concept verordening. Zowel bij de algemene consultatieronde in november en december 2020 en de huidige ter inzage legging, zijn zij niet geïnformeerd. De berichtgevingen daaromtrent heeft ons via omwegen en met vertraging bereikt.

Inhoudelijk t.a.v. 5.23

Verjaging ganzen Art 5.23 lid 1 sub d, bijlage kaart 5.6. Op grond van deze bepaling is het verboden om in gebieden die in of binnen 150 meter van een weidevogelkansgebied en open akkerland liggen, ganzen te bestrijden. In dit gebied is het niet, zoals elders, toegestaan om de grauwe gans, de kolgans of de brandgans opzettelijk te vangen of te doden. Overigens is het gebied waar de regeling geldt niet duidelijk. Art. 5.23 lid 1, sub d beschrijft dat het toegestaan is buiten een straal van 150 meter van: "percelen waarop weidevogelbeheer rust in het kader van de ANLB- leefgebied open grasland, zoals weergegeven op de kaart "Weidevogelkansgebied en Open Akkerland" (bijlage 5.6). In deze bijlage wordt wel weidevogelkansgebied aangegeven maar geen percelen waarop weidevogelbeheer rust in het kader van ANLB- leefgebied open grasland. Het is dan ook niet duidelijk welk gebied nu wordt bedoeld. Gaat het om het volledige weidevogelkansgebied en open akkerland, of alleen om het gebied 'open grasland' uit het Natuurbeheerplan, of alleen het weidevogelkansgebied dat feitelijk als grasland in gebruik is? Iets dat ondanks alle voorgaande bespiegelingen wel duidelijk is, is dat met deze bepaling een groot deel van Friesland als extra foerageergebied voor ganzen wordt bestempeld. Immers ganzen kunnen hier niet meer effectief worden verjaagd en zullen die situatie aangrijpen om de hele boel kaal te vreten. Die situatie onderscheidt zich nauwelijks van de echte foerageergebieden, met dit verschil dat de boeren hier een eigen risico van 20% voor de kiezzen krijgen (onduidelijkheid in de toelichting) en geen automatische taxatie of vergoeding voor het met rust laten van de ganzen.

Een extra zure component die hier nog bij komt is dat je als boer die actief is met een weidevogelpakket uit het ANLB, jouw buurman die dat niet doet, opzadelt met een regel dat hij niet mag voorkomen dat ganzen schade doen op percelen die binnen 150 meter liggen. In bepaalde situaties zorgt de bepaling er ook voor dat grondgebruikers met bestaande foerageergebieden nog langer dan normaal moeten wachten om de nog aanwezige ganzen te bestrijden of te verjagen. Onder meer op de Waddeneilanden maar ook in andere gebieden waar ganzen in grote getalen aanwezig blijven nadat de opvangperiode voorbij is, zorgt dit voor grote problemen in de ruwvoervoorziening. In dit artikel wordt als nieuw beleid opgenomen dat de bejaging van ganzen niet meer is toegestaan op percelen die zijn gelegen op een afstand van minder dan 150 meter vanaf een perceel waarop in die periode weidevogels broeden, met of zonder ANLB beheerpakketten. Ook zonder ANLB beheer heeft men vanuit de Wet Natuurbescherming een algemene zorgplicht voor vogelsoorten.

Dit omdat de bejaging van de ganzen ook tot gevolg kan hebben dat weidevogels verstoord raken. Wij delen de mening dat de uitvoering van weidevogelbeheer en het veelvuldig bejagen van ganzen moeilijk samen gaan, met name in de broedperiode van 15 maart t/m 15 juni. De tekst van de verordening gaat uit van een periode van 1 februari tot 31 juli, dit is wat ons betreft te lang voor de populatie van de over zomerende grauwe gans.

Het is ons onduidelijk hoe de jagers in de toekomst op de hoogte zullen worden gebracht van de ligging van het ANLB- beheer. Bij de uitvoering van de vrijstelling in de winter of de gebiedsgebonden machtiging in de zomer, worden de jagers niet voorzien van kaartmateriaal met daarop de mogelijkheden op perceelsniveau. Bovendien verhuizen de ANLB- maatregelen tijdens het weidevogelseizoen naarmate de vogels op andere percelen zijn gaan broeden. Dat kan ons inziens niet worden overgelaten aan afstemming tussen boeren en jagers mede omdat boeren niet kunnen weten of er ANLB- beheer wordt uitgevoerd op percelen van omliggende boeren. Wij zien hiervoor graag een oplossing vanuit de provincie.

Afsluitend

Het opstellen van de omgevingsverordening zou volgens de provincie een beleidsarme samenvoeging betreffen van bestaande regelgeving. Mede daardoor heeft de provincie weinig inbreng gevraagd van externe organisaties. De verordening mist daardoor een volledige belangenafweging, bevat fouten en bevat mogelijk nog meer nadelige aspecten die wij nu bij het doornemen van de verordening over het hoofd hebben gezien.

Wij zijn graag bereid onze zienswijze mondeling toe te lichten.

Hoogachtend,

Bestuur Collectief Ganzenbeheer Fryslân,

P.J. IJnsen, voorzitter

R.A. Brandsma-Rispens, secretaris

